

Suradnja roditelja i škole

Analiza stanja u OŠ Zmijavci

Ante Karin

1. Suradnja roditelja i škole – teorijski pristup

Suradnja škole i obitelji, odnosno učitelja i roditelja, može biti tradicionalna i partnerska. Na koji će se način ona ostvariti i odvijati, ovisi o zakonskim propisima, školskom ozračju, individualnim osobinama učitelja i sociodemografskim i psihosocijalnim obilježjima roditelja.

Istraživanja Miljević-Riđički (2009) te Pahić, Miljević-Riđički i Vizek Vidović (2010) ukazuju na to da u Hrvatskoj i dalje prevladava tradicionalan oblik suradnje, u kojemu je odgovornost za obrazovanje djece prepuštena školi. Izravnu uključenost roditelja u život škole ne očekuju ni učitelji ni roditelji. Ciljeve rada određuje škola i tek ponekad o tome obavještava roditelje, odgojno-obrazovne planove izrađuju učitelji, a komunikacija s roditeljima relativno je rijetka, orijentirana na pojedinačne probleme i pretežno ju inicira škola. Drugim riječima, uloga škole je dominantna.

Partnerski odnos, s druge strane, naglašava važnost suradnje učitelja i roditelja u obrazovanju i socijalizaciji djece, poštivanje kulturalnih razlika, te značajnost različitih perspektiva za stvaranje pozitivne klime za učenje. Komunikacija između dviju strana je česta, uloge su jasne i podržavajuće, a odgojni ciljevi i planovi rada zajednički određeni.. ....

Uobičajeni oblici suradnje s roditeljima

Najučestaliji oblik suradnje s roditeljima su **roditeljski sastanci**, na kojima se raspravljaju pitanja od interesa za sve roditelje, a mogu se organizirati i radionice na različite teme. Roditelji ne bi trebali biti pasivni primatelji informacija tijekom roditeljskih sastanaka, nego bi ih se trebalo potaknuti na aktivno sudjelovanje, razmjenu iskustava i dogovor o načinu uključivanja u život škole. Roditeljski bi sastanak trebao biti takav da potiče roditelje i na druge oblike suradnje, da uvide korist koju od toga imaju i da se u školi ugodno osjećaju. Iz tog razloga, informacijama o uspjehu, izostancima i problemima učenika kao pojedinca nije mjesto na roditeljskim sastancima.

O takvim, odnosno o osobnijim stvarima, raspravljati se može na **individualnim razgovorima** roditelja s učiteljem (stručnim suradnikom, ravnateljem), što je također uobičajen oblik suradnje. U zadnje vrijeme se koriste i telefonski razgovori (pozivi) kao oblik suradnje.

Pismene poruke roditeljima također se koriste, a kao njihova prednost navodi se to da na najmanju mjeru svode mogućnost pogrešnog razumijevanja obavijesti koje učitelj želi prenijeti roditeljima. Pismene je poruke dobro koristiti, primjerice, kao oblik edukativnih materijala ili formalnih informacija za roditelje (prijepis ocjena, informacije o izletu i slično).

Neki od dodatnih oblika suradnje su sudjelovanje roditelja na školskim svečanostima, predavanja za roditelje, ali i sudjelovanje roditelja npr. u svrhu profesionalne orijentacije i slično.

Zašto je bitna suradnja škole i roditelja?

Važnost sudjelovanja roditelja u radu škole odavno je prepoznata, a posljednjih je nekoliko desetljeća u fokusu mnogih istraživanja. Kvalitetna suradnja škole i roditelja omogućava kontinuirano praćenje rada i razvoja učenika, pronalazak uzroka eventualnih teškoća, ukazivanje na propuste i poticanje normalnog toka razvoja. Međusobna suradnja škole i obitelji pospješuje odgoj i obrazovanje, ima pozitivan utjecaj na školski uspjeh djeteta, ali i na njegovo cjelokupno ponašanje.

Niz istraživanja potvrđuje da sudjelovanje roditelja u aktivnostima škole pozitivno utječe na učenike i njihovo školsko postignuće te motivirajuće djeluje i na učitelje i na roditelje. Unatoč toj činjenici većina roditelja ne koristi te mogućnosti.

Istraživanja, također, pokazuju da je vrlo visok postotak učitelja i roditelja općenito zadovoljan međusobnom suradnjom, no taj se nalaz odnosi na tradicionalne oblike suradnje – odlazak na informacije i roditeljske sastanke. Kada se u obzir uzme učestalost netradicionalnih oblika suradnje (npr. edukativne radionice ili predavanja za roditelje, roditeljsko sudjelovanje u životu škole, sudjelovanje roditelja u povezivanju škole i lokalne zajednice) i mogućnost utjecaja roditelja na donošenje odluka, zaključak je drugačiji. U istraživanju roditeljske participacije u Hrvatskoj iz 2009. godine, većina roditelja izrazila je želju za sudjelovanjem u nastavi i uključenjem u donošenje odluka, te se izjasnila da smatra kako bi škola trebala tražiti njihovo mišljenje o pitanjima koja se tiču obrazovanja njihove djece.

Dakle, ako roditelji imaju želju sudjelovati u obrazovanju njihova djeteta, te ako su dokazane prednosti koje takva suradnja ima, što koči njezino ostvarivanje? Prije navođenja smjernica kako ostvariti i održati dobru suradnju škole i roditelja, korisno je promotriti koji su mogući izvori sukoba između njih.

Misao vodilja

Temelj zdravog sustava odgoja i obrazovanja je uključivanje roditelja u obrazovne akcije. Škola koja je usmjerena na dijete vidi roditelje kao svoje najvažnije partnere jer su oni ti koji najbolje

---

poznaju svoje dijete. Učitelji, dakle, trebaju uvažavati roditelje, kao što roditelji trebaju uvažavati njih. Njihove su uloge u odgoju i obrazovanju djeteta različite, ali komplementarne. Uzajamno poštovanje, dijeljenje informacija, osjećaja i vještina, dogovaranje i zajedničko odlučivanje, nužno je kako bi se ispunila odgovornost za razvitak djeteta. Kada se u obzir uzmu brojne prednosti koje dobra suradnja ima za obje strane, ali – još važnije – za samo dijete, to je mala cijena koju treba platiti.

2. Analiza stanja iz e-Dnevnika

1. Razredna nastava:

ŠK. GOD.	ŠKOLA/RAZ.	1.		2.		3.		4.	
		RS	I	RS	I	RS	I	RS	I
2017./2018.	COŠ	4	0	3	16	4	39	4	12
	ŠUTE	4	30	4	43	4	34	5	28
	DRUM	3	34	3	28	3	17	2	20
	ZNAORI	2	8	5	23	2	9	5	38
	PODBABLJE	3	3	3	8	3	6	1	1
2018./2019.	COŠ	4	19	4	1	4	4	3	50
	ŠUTE	4	24	4	22	3	26	4	36
	DRUM	3	41	3	23	3	23	3	26
	ZNAORI	5	24	3	17	5	23	3	11
	PODBABLJE	3	11	3	6	3	10	3	8
2019./2020.	COŠ	4	0	3	11	3	0	3	1
	ŠUTE	4	16	4	23	3	17	3	25
	DRUM	3	0	3	21	3	16	3	11
	ZNAORI	4	9	4	34	4	7	4	11
	PODBABLJE	3	10	2	9	3	4	2	8
2020./2021.	COŠ	3	1	2	34	3	2	3	0
	ŠUTE	3	27	3	32	3	24	3	17
	DRUM	2	13	2	3	2	19	2	22
	ZNAORI	2	24	2	41	2	8	2	8
	PODBABLJE	2	12	2	6	2	28	2	12
2021./2022.	COŠ	3	1	3	7	4	18	3	11
	ŠUTE	3	6	3	34	3	18	3	27
	DRUM	3	29	3	4	3	5	3	24
	ZNAORI	2	43	2	31	2	9	2	36
	PODBABLJE	3	5	3	0	3	7	3	1

RS- roditeljski sastanak I – individualne konzultacije (informacije)

ŠK. GOD.	5.		6.		7.		8.	
	RS	I	RS	I	RS	I	RS	I
2016./2017.	10	168	6	118	10	79	8	94
2017./2018.	6	87	8	120	11	87	6	56
2018./2019.	8	72	6	76	10	81	6	152
2019./2020.	5	33	6	31	7	30	8	38
2020./2021.	6	193	6	79	7	28	7	33
2021./2022.	4	74	6	25	8	83	6	50

Broj učenika:

ŠKOLA	COŠ				ŠUTE				DRUM				ZNAORI				PODBABLJE			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
2017./18.	13	13	9	9	10	9	7	9	7	6	5	13	2	3	3	6	3	7	6	3
2018./19.	7	13	13	8	11	9	9	7	7	7	6	5	6	2	3	3	4	3	7	6
2019./20.	10	7	13	13	7	11	9	9	2	8	7	7	2	6	2	3	7	4	3	7
2020./21.	6	10	7	13	10	7	12	9	4	2	8	6	6	2	6	2	2	7	5	3
2021./22.	6	6	10	7	5	7	8	12	8	4	2	8	9	6	2	6	5	2	6	5

ŠK. GOD.	5a	5b	6a	6b	7a	7b	8a	8b
2016./2017.	20	20	20	22	18	19	21	18
2017./2018.	19	20	20	20	20	22	17	19
2018./2019.	20	19	19	19	19	20	20	21
2019./2020.	14	15	21	20	19	19	19	21
2020./2021.	19	19	14	15	21	20	19	19
2021./2022.	16	17	20	19	14	15	21	20

Bilješke iz e-Dnevnika

Predmetna nastava:

- Školska godina 2016./2017.

U 5a razredu tri roditelja bili na samo jednom roditeljskom sastanku, jedan roditelj nije bio ni na jednom informativnom razgovoru s razrednikom, a tri roditelja su bila samo jednom. Samo dva roditelja bila na svim roditeljskim sastancima.

U 5b razredu dva roditelja bila samo jednom na informacijama razrednika, a jedan roditelj na jednom roditeljskom sastanku, dva roditelja na dva. Šest roditelja se odazvalo na sve roditeljske sastanke.

U 6a četiri roditelja nisu bili ni na jednom roditeljskom sastanku, pet roditelja bilo na samo jednom, a samo jedan roditelj na svakom roditeljskom sastanku. Dva roditelja nisu bila nikako na informacijama, a pet na samo jednim informacijama.

U 6b razredu četiri roditelja nisu bila ni na jednom roditeljskom sastanku, pet roditelja na jednom, a pet na svim roditeljskim sastancima. Tri roditelja bili na jednom informativnom razgovoru.

U 7a dva roditelja bila na samo jednom roditeljskom sastanku, a 14 roditelja na jednom informativnom razgovoru.

U 7b od šest održanih roditeljskih sastanaka jedan roditelj nije bio ni na jednom. Jedan roditelj bio na jednim individualnim konzultacijama, a jedan nijednom (jednom kontaktirao razrednika telefonom).

U 8a dva roditelja bila na jednom roditeljskom sastanku, jedan roditelj nije bio ni na jednom informativnom razgovoru s razrednikom, a četiri roditelja jedan put.

U 8b tri roditelja bili na jednom roditeljskom sastanku, tri roditelja nisu bili ni na jednim individualnim razgovorima s razrednikom, a pet roditelja samo jednom.

Školska godina 2017./2018.

U 5a tri roditelja bili na jednom roditeljskom sastanku, a jedan roditelj na jednim konzultacijama.

U 5b sedam roditelja bili na jednom roditeljskom sastanku, dva roditelja nisu bila ni na jednim konzultacijama, a deset roditelja samo na jednim konzultacijama.

U 6a jedan roditelj nije bio i na jednom roditeljskom sastanku, a četiri na jednom, dok pet roditelja nije bilo ni na jednim konzultacijama.

U 6b troje roditelja bili na jednom roditeljskom sastanku, jedan roditelj nije bio ni na jednim konzultacijama, a dva na samo jednim.

U 7a jedan roditelj nije bio ni na jednom roditeljskom sastanku, a tri na jednom. Dva roditelja nisu bila ni na jednim konzultacijama a pet na jednim.

U 7b dva roditelja nisu bili na roditeljskim sastancima, a dva na jednom, dok na individualnim razgovorima jedan roditelj nije nazočio niti jednom, a dva roditelja jednom.

U 8a tri roditelja bili na jednom roditeljskom sastanku, dvanaest roditelja na jednim konzultacijama (i to samo u 1. polugodištu), a jedan ni na jednim.

U 8.b četiri roditelja bili na jednom roditeljskom sastanku, četiri ni na jednim konzultacijama, a tri na jednim.

Školska godina 2018./2019.

U 5a jedan roditelj bio na jednom roditeljskom sastanku, tri roditelja nisu bili na konzultacijama, a šest na jednim.

U 5b roditelji bili na najmanje dva roditeljska sastanka, tri roditelja nisu bili ni na jednim konzultacijama, a pet roditelja na jednim.

U 6a tri roditelja bili na jednom roditeljskom sastanku, osam na jednim konzultacijama.

U 6b šest roditelja nije bilo ni na jednom roditeljskom sastanku, četiri na jednom, dvanaest na jednim konzultacijama.

U 7a jedan roditelj nije bio ni na jednom roditeljskom sastanku, trei na jednom, jedan ni na jednim konzultacijama, a šest na jednim.

U 7.b jedan roditelj bio na jednom roditeljskom sastanku, pet nije bilo ni na jednim konzultacijama, a osam na jednim.

U 8a šest roditelja nije bilo ni na jednom roditeljskom sastanku, šest na jednom, dva na jednim konzultacijama.

U 8b četiri roditelja nije bilo ni na jednom roditeljskom sastanku, dva na jednom, jedan ni na jednim konzultacijama, četiri na jednim konzultacijama (jedan od njih telefonom).

Školska godina 2019./2020.

U 5a tri roditelja nisu bili ni na jednom roditeljskom, tri bili na jednom roditeljskom sastanku, tri roditelja nisu bili na konzultacijama, a sedam na jednim, od čega jedan telefonom.

U 5b dva roditelja bili na jednom roditeljskom sastanku, jedan roditelj nije bio na konzultacijama, a svi, osim jednog, na jednim od čega telefonski troje.

U 6a jedan roditelj nije bio ni na jednom roditeljskom sastanku, šest na samo jednom, trinaest roditelja nisu bili na konzultacijama, ostali na jednim, a jedan na dvije.

U 6b jedan roditelj nije bio ni na jednom roditeljskom sastanku, jedan na jednom, sedam roditelja nisu bili na konzultacijama, a šest na jednim.

U 7a jedan roditelj bio na jednom roditeljskom sastanku, sedam roditelja nisu bili na konzultacijama, a šest na jednim.

U 7b jedan roditelj nije bio ni na jednom roditeljskom sastanku, sedam na jednom, jedanaest roditelja nisu bili na konzultacijama, a šest na jednim.

U 8a pet roditelja bilo na jednom roditeljskom sastanku, jedan roditelja nije bio na konzultacijama, a deset na jednim.

U 8b četiri roditelja bilo na jednom roditeljskom sastanku, deset roditelja nisu bili na konzultacijama, a ostali na jednim.

Školska godina 2020./2021.

U 5a svi roditelji nazočili svim roditeljskim sastancima, šestero na jednim konzultacijama.

U 5b svi roditelji nazočili svim roditeljskim sastancima i na individualnim konzultacijama najmanje četiri puta.

U 6a svi roditelji nazočili svim roditeljskim sastancima, jedan roditelj nije bio na konzultacijama, tri na jednim.

U 6b četiri roditelja bili na jednom roditeljskom sastanku, jedan roditelj na jednim konzultacijama.

U 7a jedan roditelj bio na jednom roditeljskom sastanku, dva nisu bila ni na jednim konzultacijama, deset na jednim konzultacijama.

U 7b jedan roditelj bio na jednom roditeljskom sastanku, pojedinačnih razgovora ili konzultacija nije bilo.

U 8a jedan roditelj bio na jednom roditeljskom sastanku, desetero nije bilo na pojedinačnim konzultacijama, četvero na samo jednima.

U 8b svi roditelji sudjelovali na najmanje tri roditeljska sastanka, deset roditelja nije bilo na pojedinačnim konzultacijama, sedam na jednima.

Školska godina 2021./2022.

U 5a održana dva roditeljska sastanka, jedan roditelj nije bio ni na jednom, četiri na jednom, jedan roditelj nije bio na pojedinačnim razgovorima, sedam na jednim.

U 5b održana dva roditeljska, jedan roditelj nije bio ni na jednom, sedam na jednom, dvoje roditelja na jednim pojedinačnim razgovorima.

U 6a jedan roditelj nije bio na roditeljskim sastancima, jedan na jednom, petero nije bilo na pojedinačnim razgovorima, devet na jednima.

U 6b tri roditelja bili na jednom roditeljskom sastanku, a niti jedan na pojedinačnim razgovorima.

U 7a jedan roditelj nije bio na roditeljskim sastancima, jedan na jednom, jedan nije bio na pojedinačnim razgovorima, a jedan na jednom.

U 7b pet roditelja bilo na jednom roditeljskom sastanku, treoje nije bilo na pojedinačnim razgovorima, sedam na jednim.

U 8a jedanaest roditelja bilo na jednom roditeljskom sastanku, dva roditelja nisu bila na pojedinačnim razgovorima, pet na jednim.

U 8b jedan roditelj nije bio na roditeljskom sastanku, troje na jednom, a samo troje na jednim pojedinačnim razgovorima, ostali niti jednom.

Razredna nastava:

Školska godina 2017./2018.

U PŠ Šute u 1. razredu jednom učeniku roditelj nije došao na individualne razgovore niti jednom.

U 4. razredu PŠ Drum kod četiri učenika roditelji nisu dolazili na individualne razgovore, a četverici su roditelji bili samo jednom na individualnom razgovoru s razrednikom.

U 2. razredu COŠ za 3 učenika roditelji nisu dolazili na roditeljske sastanke, a na individualnim razgovorima niti jednom nisu bili roditelji četvero učenika, dok je samo jednom bilo za pet učenika.

U 4. razredu COŠ jednom učeniku roditelji nisu dolazili na informativne razgovore, dok je četirima učenicima roditelj došao samo jednom.

U 1. razredu PŠ Podbablje svaki roditelj je došao jednom na individualne razgovore s razrednikom.

U 2. razredu PŠ Podbablje jednom učeniku roditelji nisu nikako bili na individualnim razgovorima, a četverici učenika samo jednom.

U 3. razredu PŠ Podbablje svakom učeniku su roditelji bili samo jednom na individualnim razgovorima.

U 4. razredu PŠ Podbablje jednom učeniku roditelj jednom došao na individualne razgovore, a dvojici niti jednom.

Školska godina 2018./2019.

U COŠ 1. razred dvojici učenika roditelji bili samo jednom na individualnim konzultacijama.

U 2. razredu COŠ, osim jednog roditelja koji je bio samo jednom na individualnim konzultacijama, niti jedan roditelj nije bio na individualnim razgovorima.

U 3. COŠ četverici učenika roditelji bili samo jednom, a ostalima niti jednom na individualnim razgovorima.

U 4. COŠ dvojici učenika roditelji bili na roditeljskom sastanku samo jednom.

U 1. razredu PŠ Šute jednom učeniku roditelj nije dolazio na individualne razgovore, a trojici samo jednom.

U 2. razredu PŠ Drum jedan roditelj bio na samo jednom roditeljskom sastanku i jednoj konzultaciji, te još jedan roditelj na samo jednom individualnom razgovoru dok na na sastanku nije bio.

U 3.. razredu PŠ Drum jedan roditelj bio na jednom roditeljskom sastanku te drugi roditelj na jednim konzultacijama.

U 1. razredu PŠ Podbablje jedan roditelj bio samo jednom na individualnim razgovorima.

U 4. razredu PŠ Podbablje četiri roditelja bili samo jednom na individualnim razgovorima.

Školska godina 2019./2020.

U 1. razredu COŠ niti jedan roditelj nije bio na pojedinačnim konzultacijama.

U 2. razredu COŠ dva roditelja nisu bila niti na jednim konzultacijama, a dva roditelja na samo jednim.

U 3. razredu COŠ niti jedan roditelj nije bio na individualnim konzultacijama.

U 4. razredu COŠ jedan roditelj bio na samo jednom roditeljskom sastanku. Jedan roditelj bio jednom na informacijama, a ostali niti jednom.

U 1. razredu PŠ Šute dva roditelja bila na samo jednim individualnim razgovorima.

U 2. razredu PŠ Šute tri roditelja bili na samo jednom individualnom razgovoru.

U 3. razredu PŠ Šute jedan roditelj bio na samo jednim individualnim konzultacijama.

U 4. razredu jedan roditelj bio na jednom roditeljskom sastanku.

U 1. razredu PŠ Drum niti jedan roditelj nije bio na individualnim konzultacijama.

U 3. razredu PŠ Drum dva roditelja bila na samo jednim konzultacijama, a jedan roditelj na jednom roditeljskom sastanku.

U 4. razredu PŠ Drum četiri roditelja bili na jednim individualnim konzultacijama.

U 1. razredu PŠ Podbablje dvojici učenika roditelji nisu dolazili na individualne konzultacije niti jednom, a dvojici samo jednom. Jedan roditelj bio na jednom roditeljskom sastanku.

U 3. razredu jedan roditelj nije bio niti jednom na individualnim razgovorima.

U 2. razredu PŠ Podbablje jednoj učenici roditelj bio na individualnim razgovorima jedan put.

U 4. razredu PŠ Podbablje trojici učenika roditelji nisu bili na individualnim razgovorima niti jednom, a dvojici samo jednom.

Školska godina 2020./2021.

U 1. razredu COŠ jedan roditelj bio jednom na individualnim konzultacijama, ostalih pet niti jednom.

U 3. razredu COŠ dva roditelja bili jednom na individualnim razgovorima, ostali niti jednom.

U 4. razredu COŠ niti jedan roditelj nije došao na individualne razgovore.

U 1. razredu PŠ Šute tri roditelja bili samo jednom na individualnim razgovorima.

U 4. razredu PŠ Šute dva roditelja bila na samo jednom individualnom razgovoru s razrednikom.

U 1. razredu PŠ Drum jedan roditelj bio na jednim individualnim konzultacijama.

U 2. razredu PŠ Drum jedan roditelj bio na jednim individualnim konzultacijama.

U 3. razredu PŠ Drum jedan roditelj bio na jednim individualnim konzultacijama, a tri roditelja na jednom roditeljskom sastanku.

Školska godina 2021./2022.

U 1. razredu COŠ upisano da je samo jedan roditelj bio na jednom individualnom razgovoru s razrednikom, ostali niti jednom.

U 2. COŠ, osim jednog roditelja koji je bio dva puta na individualnom razgovoru s razrednikom, ostalih pet roditelja bili samo jednom.

U 3. razredu COŠ upisano da dva roditelja nisu niti jednom bili na individualnom razgovoru, a tri na jednom individualnom razgovoru s razrednikom.

U 4. razredu COŠ upisano da je pet roditelja bilo na jednom individualnom razgovoru s razrednikom.

U 1. razredu PŠ Šute četiri roditelja bili na jednom individualnom razgovoru s razrednikom.

U 3. razredu PŠ Šute dva roditelja bili na jednom individualnom razgovoru s razrednikom.

U 4. razredu PŠ Šute jedan roditelj nije nikad bio na individualnom razgovoru s razrednikom, a tri roditelja samo jednom.

U 1. razredu PŠ Drum dva roditelja bili na jednom individualnom razgovoru s razrednikom.

U 2. razredu PŠ Drum sva četiri roditelja bili na jednom individualnom razgovoru s razrednikom.

U 3. razredu PŠ Drum jedan roditelj bio na jednom individualnom razgovoru s razrednikom.

U 1. i razredu PŠ Podbablje tri roditelja bili na jednom individualnom razgovoru s razrednikom a jedan roditelj na jednom roditeljskom sastanku.

U 3. razredu PŠ Podbablje jedan roditelj nije bio ni na jednom roditeljskom sastanku, a jedan na jednom, dok jedan nije bio ni na jednom individualnom razgovoru, a jedan na jednom.

U 2. razredu PŠ Podbablje niti jedan roditelj nije bio na individualnom razgovoru s razrednikom

U 4. razredu PŠ Podbablje samo jedan roditelj jednom došao na razgovor s razrednikom, ostali niti jednom.

3. Komentar i zaključak

Podaci koje smo analizirali i na prvi pogled nameću potrebu da se ovo područje treba hitno razviti, mijenjati, obogatiti, unaprijediti ili postaviti na drugačijim osnovama. Suradnja, u pedagoškom smislu, ne postoji ako se dogodi slučajno, na poziv, radi potrebe obavještanja, odlaska na izlet, ekskurziju, terensku nastavu ili radi prikupljanja određenih suglasnosti.

Suradnja postoji kada su obje strane jednako posvećene, kada imaju zajednički cilj, kad je prisutno poštovanje koje se očituje u slušanju, želji za razumijevanjem, prihvaćanju promjena, drugačijih gledišta, novih aktivnosti...

Dakle, suradnja škole i obitelji, odnosno učitelja i roditelja, može biti dvojaka: tradicionalna – kakva je još uvijek u velikoj većini naših škola, koja je uglavnom jednosmjerna i prepuštena školi, te partnerska – kakvu želimo da zaživi u svim školama.

Tradicionalan oblik suradnje označava da je odgovornost za obrazovanje djece prepuštena školi. Izravnu uključenost roditelja u život škole ne očekuju ni učitelji ni roditelji. Ciljeve rada određuje škola i tek ponekad o tome obavještava roditelje. Odgojno-obrazovne planove izrađuju učitelji, kulturalne razlike često se zanemaruju, a komunikacija s roditeljima relativno je rijetka, orijentirana na pojedinačne probleme i pretežno ju inicira škola. Drugim riječima, uloga škole je dominantna.

Partnerski odnos naglašava važnost suradnje učitelja i roditelja u obrazovanju i socijalizaciji djece te značajnost različitih perspektiva za stvaranje pozitivne klime za učenje. Komunikacija između dviju strana je česta, uloge su jasne i podržavajuće, a odgojni ciljevi i planovi rada zajednički određeni. Na koji će se način ona ostvariti i odvijati, ovisi o zakonskim propisima, školskom ozračju, individualnim osobinama učitelja i sociodemografskim i psihosocijalnim obilježjima roditelja.

Što učiniti da se razvije kvalitetna suradnja?

U pedagoškoj se literaturi može pronaći niz praktičnih savjeta učiteljima kako povećati mogućnost kvalitetne suradnje. Primjerice, komunikaciju s roditeljima trebalo bi uspostaviti na samom početku školske godine, a ne onda kada se pojavi neki problem. Ostvarenu komunikaciju potrebno je održavati tijekom cijele školske godine kroz različite oblike, pa i neformalne kontakte. Roditeljima pri tome ne treba govoriti samo loše stvari u vezi njihova djeteta, nego spomenuti i one pozitivne. Roditelji će tako lakše prihvatiti negativne stvari, a uz to je manja vjerojatnost da će se osjećati loše, postati ljuti ili čak agresivni.

Učitelj bi također trebao što bolje upoznati obitelj svakog učenika – kroz razgovor s roditeljima, učenikom, zadavanjem učeniku zadatka pisanja sastava o toj temi i slično. Nakon upoznavanja roditelja, učitelj bi trebao razmisliti ili pitati roditelja na koji ga način može uključiti u život i rad škole. Roditelj, ovisno o svojim interesima, hobijima ili mogućnostima, može biti pratnja na izletu, sudjelovati na nastavi kao razredni pomagač, držati radionice u školi ili pomoći u uređenju škole i školskog okoliša.

Za suradnju su potrebne dvije aktivne strane. Iako je velik dio odgovornosti za iniciranje suradnje na školi, roditelji trebaju i sami prilaziti učiteljima i ravnatelju, poticati dijalog, razmjenu ideja i strategija za sudjelovanje. Zanimanje i istinska volja da se učiteljima pomogne u razvoju potencijala djeteta bit će prepoznato i cijenjeno.

Temelj zdravog sustava odgoja i obrazovanja je uključivanje roditelja u obrazovne akcije. Škola koja je usmjerena na dijete vidi roditelje kao svoje najvažnije partnere jer su oni ti koji najbolje poznaju svoje dijete. Učitelji, dakle, trebaju uvažavati roditelje, kao što roditelji trebaju uvažavati njih. Njihove su uloge u odgoju i obrazovanju djeteta različite, ali komplementarne. Uzajamno poštovanje, dijeljenje informacija, osjećaja i vještina, dogovaranje i zajedničko odlučivanje, nužno je kako bi se ispunila odgovornost za razvitak djeteta. Treba imati na umu da je za postizanje navedenog potrebno vrijeme i trud uključenih. Međutim, kada se u obzir uzmu brojne prednosti koje dobra suradnja ima za obje strane, ali – još važnije – za samo dijete, to je mala cijena koju treba platiti.

Za početak, a na putu ka partnerstvu s roditeljima naša će škola uvesti novi oblik suradnje : oglasna ploča za roditelje u školi i na web stranici, roditelj-promatrač na nastavi (radi usporedbe školskog i kućnog rada), roditelj-predavač, baka i djed u razredu, obrazovne radionice, otvoreni tjedan (za pričanje priča, sviranje na nekom instrumentu, izradu maketa, igranje društvenih igara, pečenje kolača i sl. ili nešto drugo u čemu su roditelji jako dobri), tematske roditeljske sastanke na kojima će roditelji dobiti potrebne informacije o temama spremnost djeteta za polazak u školu, prelazak iz razredne u predmetnu nastavu, predmetna nastava – očekivanja i potrebe, srednja škola – očekivanja i potrebe, škola u prirodi, utjecaj medija na razvoj djeteta i slično, te, na kraju, kreativne radionice za Božić, Uskrs, majčin dan, dan očeva,...

Na kraju, može se zaključiti da je suradnja s roditeljima jako važan, ali i nuždan čimbenik uspješnoga odgojno-obrazovnog rada pojedine škole. Škola treba biti pripremljena za svaki oblik suradnje i otvorena za razne oblike komunikacije s roditeljima a u roditeljima vidjeti samo najboljeg mogućeg partnera koji najbolje poznaje svoje dijete koji ima pravo biti uključen u njegov odgoj i obrazovanje putem navedenih oblika suradnje kao pomoć u poboljšanju odgojno-obrazovnog rada u razredu.
